

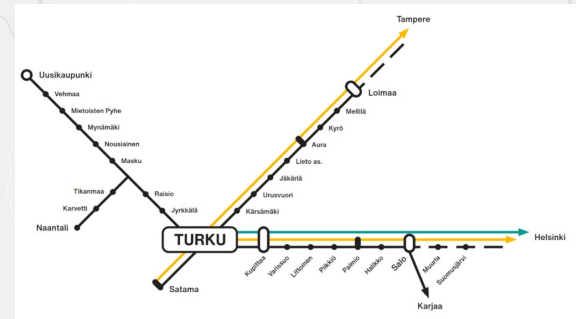
Maankäytön- ja ympäristön vastuualue suunnittelun ajankohtaiset

Maankäyttöjaosto 3.5.2023 § 34 | Varsinais-Suomen liitto | Heikki Saarento

Skaalautuva Varsinais-Suomen aluerakenteen visio 2040+

Monikeskuksinen aluerakenne – monipaikkainen toiminta

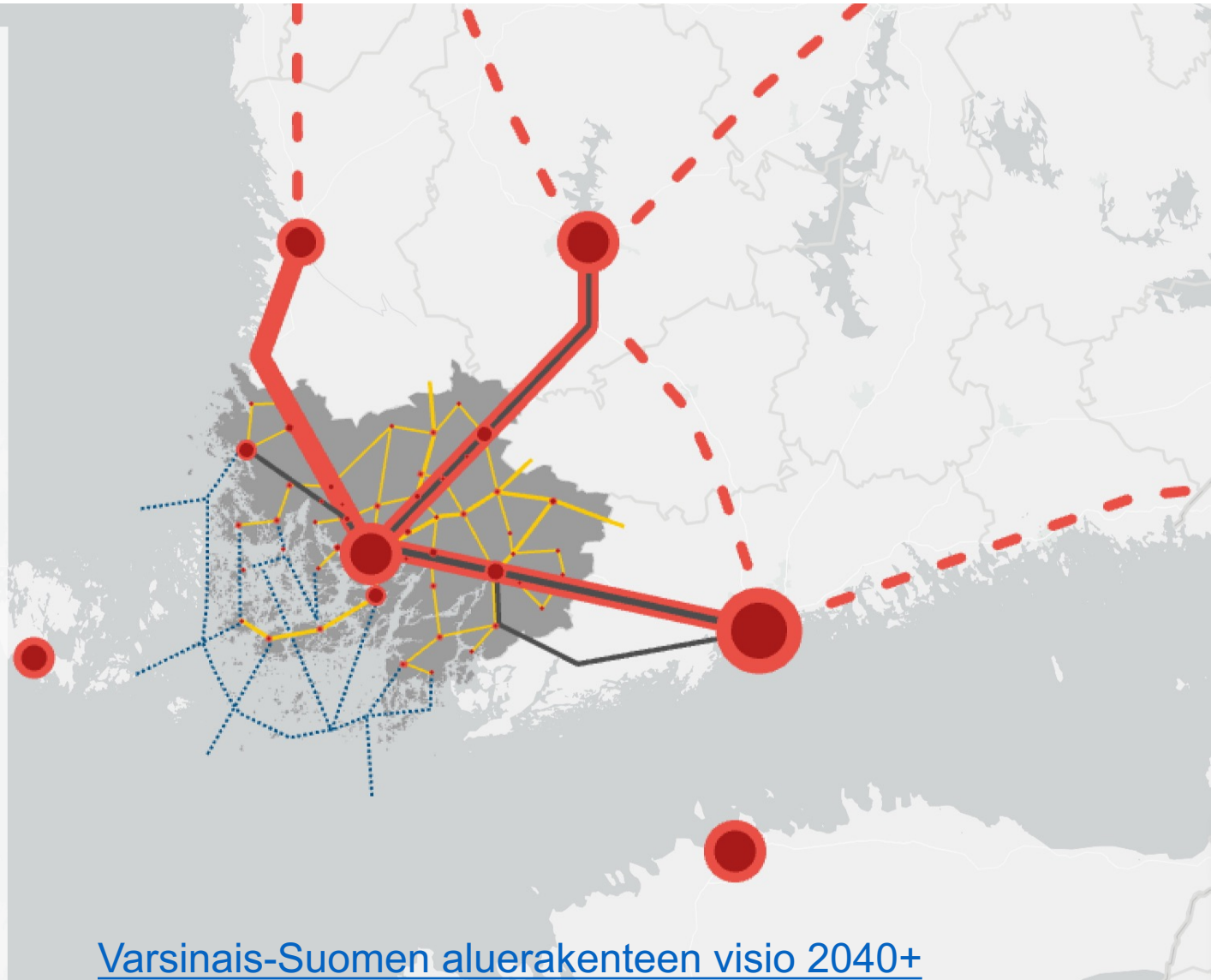
Varsinais-Suomessa on monikeskuksinen, menestyvään maakuntakeskukseen ja neljään vahvaan seutukeskukseen tukeutuva aluerakenne.

Liikennejärjestelmä – maakunnan laajuinen saavutettavuus

Varsinais-Suomen maakunnallisen joukkoliikenteen rungon muodostavat Turun ja seutukeskusten väliset paikallisjunat yhdessä Tampereelle ja rantaradan kautta Helsinkiin suuntaavien taajamajunien kanssa. Tunnin juna kytkee koko Varsinais-Suomen osaksi Etelä-Suomen kaupunkiverkkoa.

Ratayhteyksien ulkopuolella vastaava liikumisen palvelutaso tuotetaan muilla ratkaisulla, ensisijaisesti linja-autoliikenteellä. Seutukuntaakohtainen joukkoliikenne on integroitu maakunnalliseen järjestelmään. Asemien saavutettavuudessa ja liityntäliikenteessä hyödynnetään pyöräilyä ja digitalisaation mahdollisuuksia.

[Varsinais-Suomen aluerakenteen visio 2040+](#)

Kohti uudistuvaa maakuntakaavaa

Varsinais-Suomen liiton maankäytön toimintasuunnitelma 2022–25

	2022	2023	2024	2025	2026
MAAKUNTASTRATEGIA	MAAKUNTASUUNNITELMA 2040+ / MAAKUNTAOHJELMA 2022–2025 / TOTEUTUS JA SEURANTA			PÄIVITYS	
MAAKUNTAKAAVOITUS	AJANTASAISUUDEN ARVIOINTI	OAS / MV:N ALOITUSPÄÄTÖS		LUONNOS	EHDOTUS
– ARVIOINTI JA SELVITYKSET	TAAJAMAKEHITYS, MONIPAIKKAISUUS, VIHERRAKENNE, KAUPPA, ENERGIA, LJS, KULTTUURIPERINTÖ, VA / SOS. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI...				
LIIKENNEJÄRJESTELMÄ-SUUNNITTELU	TOTEUTUS JA SEURANTA	ARVIOINTI	PÄIVITYS		
– HANKKEET JA SELVITYKSET	MM. SCALE UP 2021–2025				
TURUN KAUPUNKISEUDUN MAL-SOPIMUS	TOTEUTUS JA SEURANTA 2020–2023		TOTEUTUS JA SEURANTA 2024–2027		
– TKS RAKENNEMALLI	SELVITYKSET	VALMISTELU	RAKENNEMALLI / KAUPUNKISEUTUSUUNNITELMA		
MERIALUESUUNNITTELU	eMSP NBSR / MSP-GREEN / Sea2Land -HANKKEET		MSP 2.0 EGD (EMKVR)		
ILMASTOTIEKARTTA	LAADINTA	SEURANTA JA JALKAUTUS			

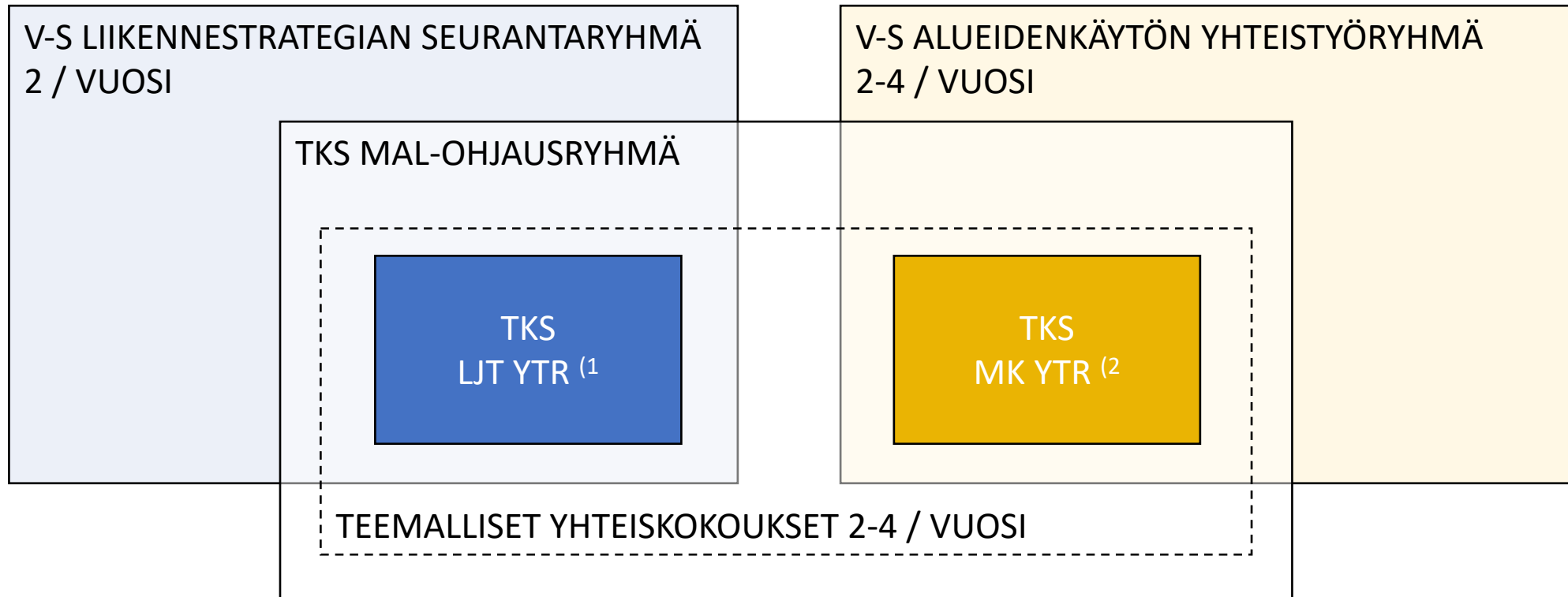
Maakuntakaavoitus

- Voimassa olevan maakuntakaavan teemakohtainen ajantasaisuuden arviointi
  - lähtökohtana nykyinen alueidenkäytön lainsäädäntö
  - muuttunut tilannekuva: pandemia, geopoliittinen tilanne, energia, ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus...
  - sidosryhmätyö
  - VAYK – Alueidenkäytön kehityskuva 2023
- Arvioinnin perusteella selvitystarve, jo prosessissa
  - viherrakenneselvitys, valmistuu kesällä (osa kaupunkiseudun MAL-työtä)
  - palveluverkkoselvityksen (tilanne-/tulevaisuuskuvan) valmistelu
  - energiateema myös valtakunnallisena kysymyksenä, omalle selvitykselle haettu YM:n rahoitus
  - asumispreferenssitutkimus
- Ilmastotiekartta valmistunut, viimeisenä osiona metsät ja viherrakenne

Maakuntakaavoitus /2

- Suunnittelun tietojärjestelmä / RYTJ-laki voimaan 1.1.2024
  - Maakuntakaavan (ja merialuesuunnitelman) tietomallit
  - Digitaalinen maakuntakaavayhdistelmä ja suunnittelijan työpöytä
  - Uuden suunnittelujärjestelmän ja liiton tietohallinnon (Tiera) integrointi ja sisäänajo
- Turun kaupunkiseudun MAL-toiminta
Turun toiminnallisen kaupunkiseudun 13 kuntaa
  - Nykyisen MAL-sopimuksen (2020–23) toteutus ja seuranta
    - toimenpiteiden edistäminen
    - selvitysten laatiminen (ks. liikennejärjestelmäsuunnittelu)
  - MAL-sopimuksen (2024–27) päivitys aloitettu (valtio mukaan syksyllä)
  - Rakennemallin päivityksen / kaupunkiseutus suunnitelman valmistelu
  - Liitto vetää ja koordinoi Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyön yhteistyöryhmää.

VARSINAIS-SUOMEN JA TURUN KAUPUNKISEUDUN LIIKENNEJÄRJESTELMÄTYÖN JA KAAVOITUKSEN YHTEISTYÖRYHMÄT 2021

Varsinais-Suomen ja Satakunnan liikenneturvallisuustyön ohjausryhmä

Varsinais-Suomen ja Satakunnan biotalouden logistiikan yhteistyöryhmä

Päätäjät

Asukkaat

Järjestöt

Yritykset

Muut sidosryhmät

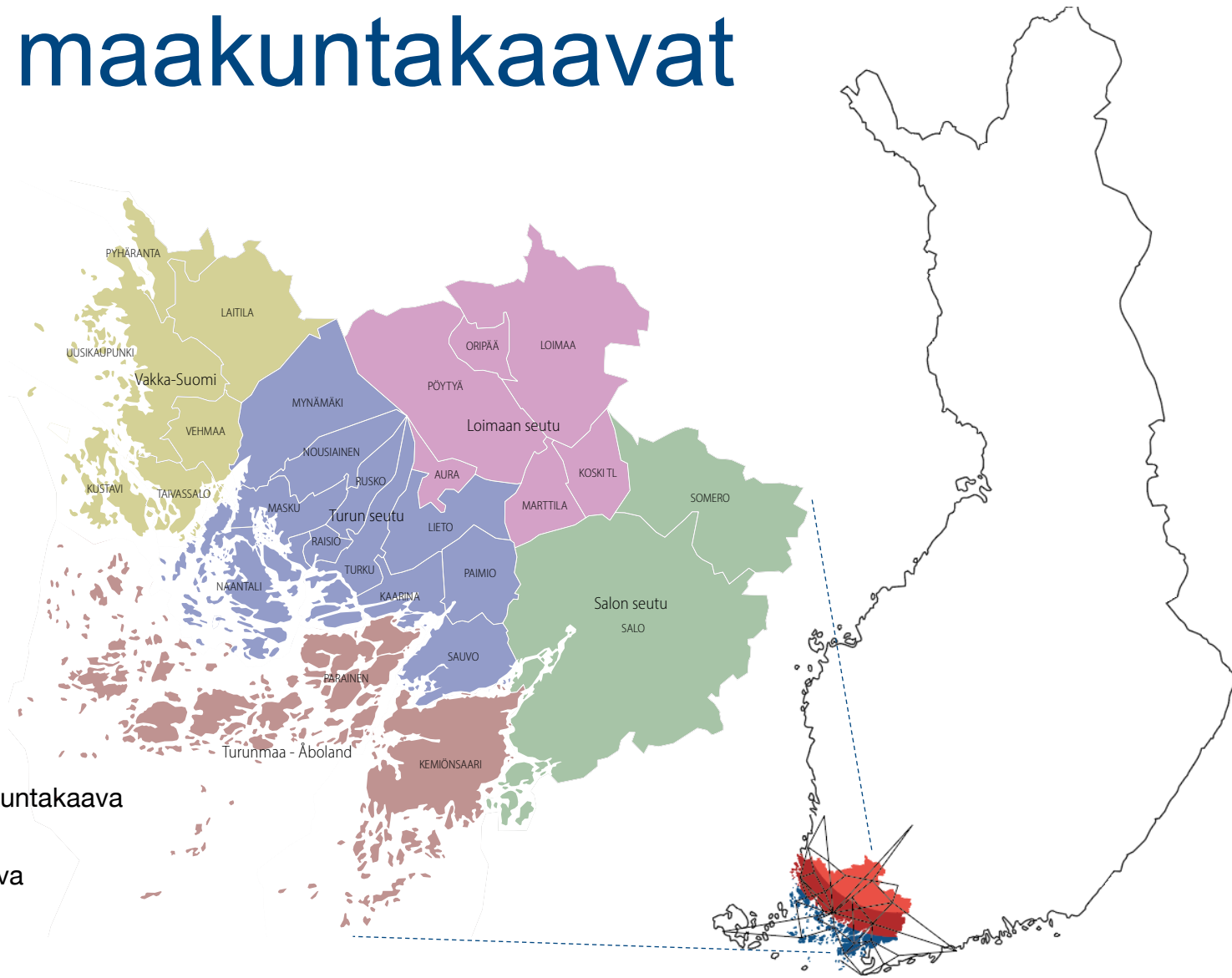
SUUNNITTELUFOORUMIT 2 / VUOSI

1) LIIKENNEJÄRJESTELMÄTYÖN YHTEISTYÖRYHMÄ 2) MAANKÄYTÖN YHTEISTYÖRYHMÄ

Varsinais-Suomen maakuntakaavat

(7/10kpl)

- E18-moottoritien vaihemaakuntakaava
MV 22.10.2001 / YM 25.9.2002
(korvautunut Salon seudun maakuntakaavalla)
- Turun kaupunkiseudun maakuntakaava
(Naantali, Raisio, Rusko, Lieto, Turku, Kaarina, Piikkiö, Paimio)
MV 25.11.2002 / YM **23.8.2004** / KHO 7.2.2006
- Salon seudun maakuntakaava
MV 11.12.2006 / YM **12.11.2008** / KHO – ei valituksia
- Salo-Lohja-ratalinjan vaihemaakuntakaava
MV 12.12.2011 / YM **4.12.2012** / KHO 19.6.2014
- Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaavat (1 prosessi, 4 päätöstä)
MV 10.12.2010 / YM **20.3.2013** / KHO 31.10.2014
- Varsinais-Suomen tuulivoimavaihemaakuntakaava
MV 10.6.2013 / YM **9.9.2014** / KHO 29.1.2016
- Varsinais-Suomen taajamien, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava
MV **11.6.2018** / THO 1.10.2019 / KHO 6.7.2020
- Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava
MV **14.6.2021** / THO ?

VARSINAIS-SUOMEN VOIMASSA OLEVAT MAAKUNTAKAAVAMERKINNÄT KAAVOITTAIN

<p>Varsinais-Suomen maakuntakaava on laadittu seuduittain, jonka lisäksi sitä on täydennetty teemaakohtaisilla vaihemaakuntakaavoilla. Voimassa on merkintöjä seitsemästä kaavasta. Tässä taulukossa on esitetty teemoittain, mistä kaavoista voimassa olevan maakuntakaavan eri merkinnät ovat peräisin. Kaavat, joista on voimassa runsaasti teeman merkintöjä, on merkitty taulukossa punaisella värillä. Sellaiset kaavat, joista on voimassa yksittäisiä teeman merkintöjä (ks. viitteet), on merkitty vaaleammalla sävyllä.</p>	<p>Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava 2021</p> <p>LAVMK</p>	<p>Taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava 2018</p> <p>TPLMK</p>	<p>Tuulivoima-vaihemaakuntakaava 2014</p> <p>TVVMK</p>	<p>Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaavat 2013</p> <p>VSMK</p>	<p>Salo-Lohja-ratalinjan vaihemaakuntakaava 2012</p> <p>Salora</p>	<p>Salon seudun maakuntakaava 2008</p> <p>SSMK</p>	<p>Turun kaupunkiseudun maakuntakaava 2004</p> <p>TKSMK</p>
<p>KAUPUNGIT, TAAJAMAT JA KYLÄT</p> <p>Kaupunki- ja taajamatoimintojen kehittämisperiaate- ja aluemerkinnyt, kaupan kehittämisperiaate- ja kohdemerkinnät, kylät</p>	[1]			[2]		[2]	
<p>TEOLLISUUS JA TYÖPAIKAT</p> <p>Teollisuuden, logistiikan ja työpaikkojen kehittämisperiaatemerkinnät, teollisuuden ja työpaikkojen alue- ja kohdemerkinnät</p>							
<p>MAA- JA LENTOLIIKENNE</p> <p>Tie- ja rataliikenteen alue-, kohde-, väylä- ja yhteystarvermerkinnät, lentoliikenteen alue- ja kohdemerkinnät</p>				[3]	[4]	[3]	
<p>VESILIIKENNE</p> <p>Vesiliikenteen alue-, kohde-, väylä- ja yhteystarvermerkinnät</p>	[5]						
<p>LUONNONSUOJELU</p> <p>Luonnonsuojelun alue- ja kohdemerkinnät, Natura-alue- ja -viivamerkinnyt, geologinen suojelu</p>							
<p>KULTTUURIPERINTÖ</p> <p>Rakennetun ympäristön suojelun ja muinaisjäännettöjen alue- ja kohdemerkinnät, maisema-alueet, kulttuurihistoriallisesti arvokkaat tiet</p>							
<p>VIRKISTYS JA MATKAILU</p> <p>Matkailun, retkeilyn ja virkistuksen kehittämisperiaate-, alue-, kohde- ja reittimerkinnyt, veneilyn kohdemerkinnät, loma-asutuksen mitoitus</p>				[6]		[6]	
<p>LUONNONVARAT</p> <p>Vesiviljelyn ja kalastuksen kehittämisperiaatemerkinnät, maa- ja metsätalouden alueet, pinta- ja pohjavesialueet, kaivokset ja kiviaineksen ottoalueet</p>				[7]			[8]
<p>TUULIVOIMA</p> <p>Tuulivoimaloiden alueet ja selvitysalueet, tuulivoimakohteet</p>				[9]			
<p>YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO</p> <p>Sähkö- ja vesiverkoston yhteystarve- ja linjamerkinnät, muuntoasemat, vedenottamot, jäteveden puhdistamot, jätteidenkäsittelyn alue- ja kohdemerkinnät</p>							
<p>MUUT ERITYISTOIMINNOT</p> <p>Puolustusvoimien alueet ja kohteet, ampumaradat, suojavyöhykkeet, melualueet</p>							[10]

[1] Paraisten keskustan A- ja C-alueiden tarkennus [2] Kylät [3] Onipään ja Kiikalan lentokentät [4] Salo-Lohja-oikoradan tunnelit [5] Särkäsalmen veneväylä (valituksen alainen), yhteysalusatamat [6] Loma-asutuksen mitoitus osa-alueittain [7] Selkämeren kalastuksen ja kalatalouden kehittämisvyöhyke, pintaveden muodostumisalueet, tärkeä raakavesilähde [8] Tärkeä raakavesilähde [9] Tuulivoiman selvitysalue, rannikon tuulivoimakohteet [10] Lentomelualue

Liikennejärjestelmäsuunnittelu /1

Selvitykset / MAL- ja LJS-toimenpiteiden toteuttaminen

- Turun kaupunkiseudun itäosan tieverkon mallitarkastelutyö (Ramboll & Linea Oy), valmistuu keväällä
- Seudullisen pyöräliikenteen tavoiteverkko ja -leveydet, (Linea Oy) valmistuu vuoden loppuun mennessä
- Joukkoliikenteen solmuvisio, (Linea Oy), valmistuu vuoden loppuun mennessä
- Raskaan liikenteen levähdysalueiden ja jakeluverkoston kehittämismahdollisuudet, keskustelua käyty mm. Piikkiön raskaan liikenteen levähdysalueen kehittämisestä / ELY
- Esiselvitys liikenteen digitaalisen tietopohjan vahvistamiseksi (Traficon Oy), valmistunut 4/2023
- Saariston rengastien kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma (WSP), valmistunut 4/2023 / ELY

Liikennejärjestelmäsuunnittelu /2

Poimintoja muusta toiminnasta

- Liikkumisen ohjauksen (Valonia) toimenpidesuunnitelman toteuttaminen, Traficomien liikkumisen ohjauksen valtionavustusta 64 500 €
- Tunnin juna ja alueellinen junaliikenne
  - Tunnin juna -ratasuunnittelun seuraaminen
  - Toijalan että Turku–Uusikaupunki-radon asemapaikkojen suunnittelun edistäminen: yhdessä Pirkanmaan liiton ja Toijalan radan kuntien kanssa valmisteltiin ja kilpailutettiin konsulttitoimeksianto (Proxion Oy), jossa selvitetään uusien asemapaikkojen ratolain mukaisen ratasuunnittelun edellyttämät kuntien toimenpiteet. VR mukana valmistelussa selvittämällä taajama- ja IC-junien aikataulurakenteita.
- SCALE UP -hankkeessa yhdessä Valonian kanssa on toteutettu Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita kestävästä ja vähäpäästöisestä sekä kilpailukykyisestä ja vetovoimaisesta liikennejärjestelmästä.
- Liikennejärjestelmäsuunnitelman ajantasaisuuden arviointi ja MAL-sopimuksen päivityksen valmistelu
- Turun kaupunkiseudun LJS:n päivitys osana rakennemalliprosessia
- Scandria Alliance: TEN-T / FUA* / SUMP**

* Functional Urban Area = toiminnallinen kaupunkiseutu

** Sustainable Urban Mobility Plan = kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelma

Viherrakennetyö 2023

Varsinais-Suomen viherrakenne

Lähtökohdat, nykytiedot ja
tavoitteet

Biodiversiteetti – nykytila ja
esiintymät

Hanna Kalliolevo &al

Varsinais-Suomen alueen
kuntien viherrakenteen hoidon,
kehittämisen ja ylläpidon
nykytila-analyysi

FCG

Lainsäädäntö, sitoumukset,
strategiat

Virkistys ja kaupunkiseudun
viherrakenne

Biotalous

Scale Up

Scale up user-Centric and dAta driven SoLutions for ConnEcted Urban Poles

- SCALE-UP -hankkeen tavoitteena on päätavoitteena on kehittää oikean mittakaavan datapohjaisia ja käyttäjäkeskeisiä strategioita (FUA / TEN-T) älykkään, puhtaan ja osallistavan liikkuvuuden nopeuttamiseksi alueellisissa liikenteen solmupisteissä.
- Kolme TEN-T-solmua, Antwerpen, Madrid ja Turku, toteuttavat 28 toimenpidettä viidessä eri teemassa: hallinnointi, liikkumispisteet, data, puhdas ja turvallinen liikenne sekä liikkumiskäyttäytyminen.
- Yhteensä 23 partneria, pääpartnerit: Antwerpen, Madrid ja Turku (Antwerpenin johdolla)
- Turun kaupungin osatoteuttajina ovat Varsinais-Suomen liitto, Turun ammattikorkeakoulu ja Vinka Oy
- Kesto: 48 kk, aloitus 1.6.2021
- Budjetti: 8,9 M€, josta Varsinais-Suomen liiton osuus 232 000 €

Scale Up

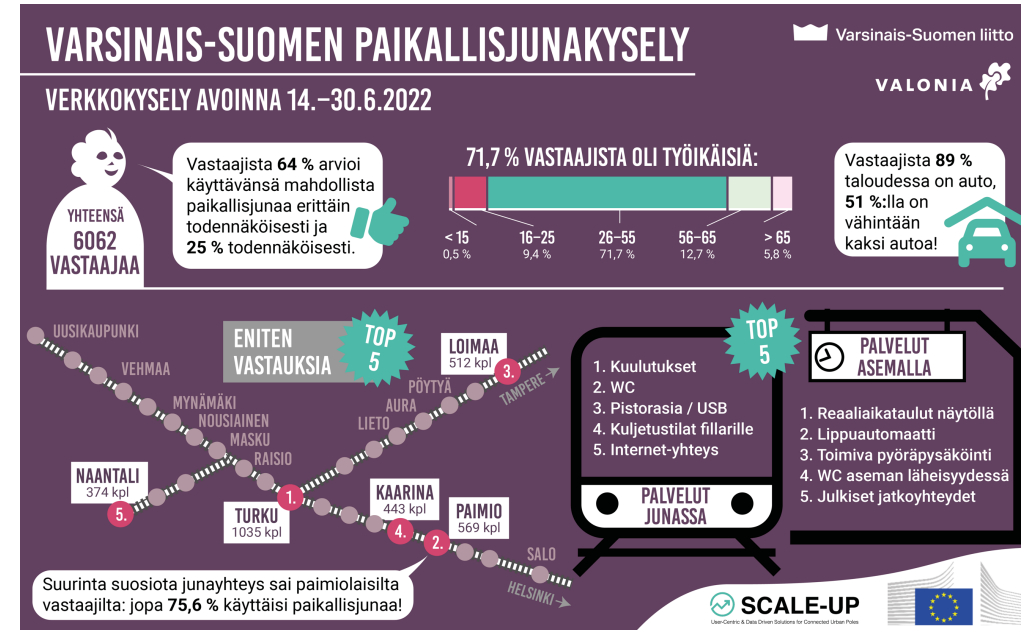
VSL ja Valonia

- Varsinais-Suomen liiton ja Valonian työn keskiössä on edistää kestävä liikumisen kehittämistä koko maakunnassa.
- Tarkoituksena on erityisesti edistää alueellisen junaliikenteen kehittymistä, sillä raideliikenne luo tehokkaan rungon kestäville matkaketjuille.
- Hankkeessa mm.
  - Paikallisjunaliikenteen käyttäjäpotentiaaliselvitys tehty elokuussa 2021
  - SUMP itseisarviointi tehty Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitysprosessista
  - Kolme tapahtumaa – työpajoja ja keskustelutilaisuuksia
  - Fölin laajenemisselvitys (Turku)
  - Varsinais-Suomen alueellisen junaliikenteen organisoitumisen ja kustannusten jakamisen vaihtoehdot -selvitys julkaistu 1/2023
  - Viestintää julkaisusta, mm. Alio Turun Sanomiin, "Ekovinkki" paikallislehtiin, liiton uutiskirje ja Valonian nettisivut

Scale Up

T2 – Liikkumispisteiden toteuttaminen Turun seudulla

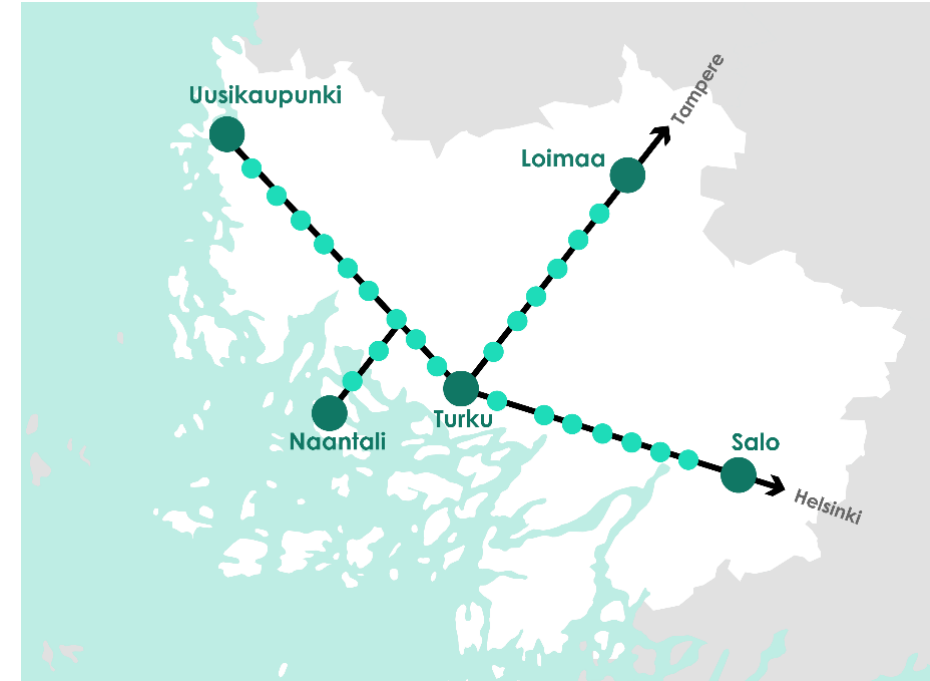
- Tilanne 2/2023
- Perusanalyysit liikkumispisteistä ja terminologiahaasteista tehty.
- Turun seudun pyöräbrändi on suunniteltu ja otettu käyttöön, pyörien sähkölatauspilotti linja-autoasemalla.
- Palvelutasokysely tulevista paikallisliikenteen palveluista toteutettu, 6062 vastausta, joista 1 259 ehdotusta kokeiluiksi. Nämä analysoitu kilpailutettavien kokeilujen pohjaksi.
- Seuraavien kokeilujen kilpailutukset maaliskuun-huhtikuun aikana:
  - Turun linja-autoasemalla polkupyörien ja peräkärrien vuokraus sekä tavaroiden säilytys ja latausmahdollisuus
  - Varsinais-Suomen liiton kilpailutukset
    - Uudenkaupungin sisäiset siirtymät (esimerkkinä Fölix, taksin ja bussin yhdistelmä)
    - Viimeisen kilometrin ratkaisu Loimaan juna-asemalta (esimerkkinä yhden aseman kaupunkipyörä)

Scale Up

T1 Kestävien matkaketjujen kehittäminen Turun seudulla ja Varsinais-Suomessa

- Tilanne 2/2023
- Paikallisjunaliikenteen käyttäjäpotentiaaliselvitys tehty elokuussa 2021
- SUMP itseisarviointi tehty Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitysprosessista elokuussa 2021
- Kolme tapahtumaa järjestetty: työpajoja ja keskustelutilaisuuksia
- Fölin laajenemisselvitys tehty keväällä 2022
- [Varsinais-Suomen alueellisen junaliikenteen organisoitumisen ja kustannusten jakamisen vaihtoehdot](#) -selvitys julkaistu 1/2023
  - Viestintää julkaisusta, mm. Alio Turun Sanomiin, "Ekovinkki" paikallislehtiin, liiton uutiskirje ja Valonian nettisivut

Circwaste

Kohti kiertotaloutta

- Hankkeen koordinaattorina toimii Suomen ympäristökeskus (Syke)
- Muut toteuttajat ovat Varsinais-Suomen liitto, Keski-Suomen liitto, Pirkanmaan liitto, Pohjois-Karjalan liitto, Jyväskylän-, Lappeenrannan- ja Porin kaupunki, Turun AMK, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Karelia AMK, Luonnonvarakeskus LUKE, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, GS1 Finland Oy, Joensuun Tiedepuisto Oy, Kemin Digipolis Oy, Kiertomaa Oy, Kompotek Oy, Pikes Oy, Puhas Oy ja Ramboll Oy
- Mukana myös 10 edelläkävijäkuntaa; Turku, Vantaa, Riihimäki, Porvoo, Lahti, Lappeenranta, Jyväskylä, Kuopio, li ja Rovaniemi.
- Hankkeessa toteutetaan useita [pilottihankkeita](#) (n.20 kpl), jotka tuottavat konkreettisia tuloksia. Esimerkkejä alueemme osahankkeista ovat mm. kierrätyspuistojen kehittäminen, ylijäämäruuan jakelun kehittäminen, biokaasun tuotanto, älykkäät hallintajärjestelmät sekä teollisuusjätteiden ja maa-aineksien hyötykäyttö tierakentamisessa.
- Hankeaika 7 vuotta, ajalla 2016-2023. Timo 20 % työaika, Kristina 15 % työaika + projektiasiantuntija Eeva Salmi 100 % työaika ajalla 10/2022-12/2023
- Hankkeen päätarkoituksena on edistää materiaalivirtojen tehokasta käyttöä, jätteen synnyn ehkäisyä ja materiaalien kierrätystä
- Tavoitteena on luotsata Suomea kohti kiertotaloutta ja toteuttaa valtakunnallista jättesuunnitelmaa
- Alueellinen jätteselvitys: [Jätehuollon nykytila ja kehitystarpeet Lounais-Suomen alueella](#) valmistui syksyllä 2022
- Hankeen sivut [Materiaalit kiertoon > Circwaste-hanke](#)

LIFE15 IPE FI 004

Merialuesuunnittelun tilannekuva

- Merialuesuunnitelmien ajantasaisuutta tulee asetuksen mukaan arvioida vähintään kymmenen vuoden välein.
- Merialuesuunnittelu on mukautuvaa / adaptiivista suunnittelua, jonka tulee vastata toimintaympäristön muutoksiin. Paraikaa käydään keskusteluja suunnitelman päivitystarpeesta ja -aikataulusta, jotta suunnitelmalla voidaan vastata muuttuneeseen tilannekuvaan Suomen merialueilla ja laajemminkin Itämerellä.
- Vastaavaa keskustelua käydään Euroopan laajuisesti. Suomessa tavoitteena on myös synkronoida suunnittelu ajallisesti ja sisällöllisesti paremmin meren- ja vesienhoidon suunnittelun kanssa.
- Jo nyt suunnittelu jatkuu useissa maakuntahallituksessa käynnistetyssä merialuesuunnittelun EU-hankkeissa, joissa arvioidaan eri maiden suunnitelmien sisältöä ja vaikuttavuutta sekä kootaan tietoa mm. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi.
- Tarkastelussa on mm. merituulivoiman ja merellisen ruoantuotannon edistäminen merellisten monikäyttöalueiden, niin kutsuttujen MariParkien kehittämisen kautta.
- Ympäristöministeriön johdolla on laadittu Suomen rannikkostrategia, jossa erityinen huomio on maan ja meren vuorovaikutuksessa ja merialuesuunnitelman toteuttamistoimenpiteiden määrittelyssä sekä skenaarioiden päivityksessä. Lisäksi ympäristöministeriön saamalla erillisrahoituksella ollaan tarkentamassa merituulivoiman kehittämisedellytyksiä ja kokonaisvaikutuksia vuoden 2023 aikana.
- Seuraava merialuesuunnittelukierros, MSP-EGD 2.0 tullaan käynnistämään vuoden 2023 aikana, kun EMKVR:n (Euroopan meri-, kalatalous ja vesiviljelyrahaston) hankerahoitus saadaan varmistettua.

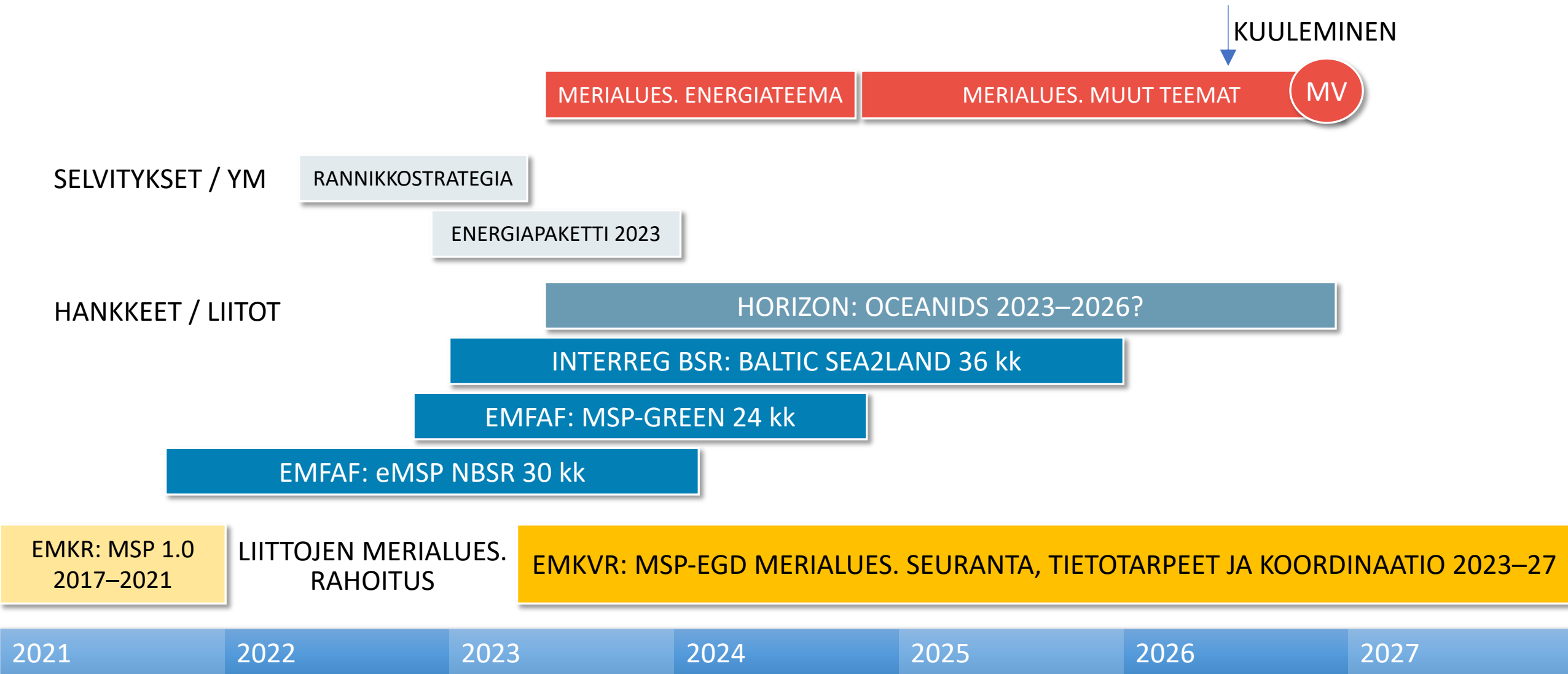
Merialuesuunnittelu

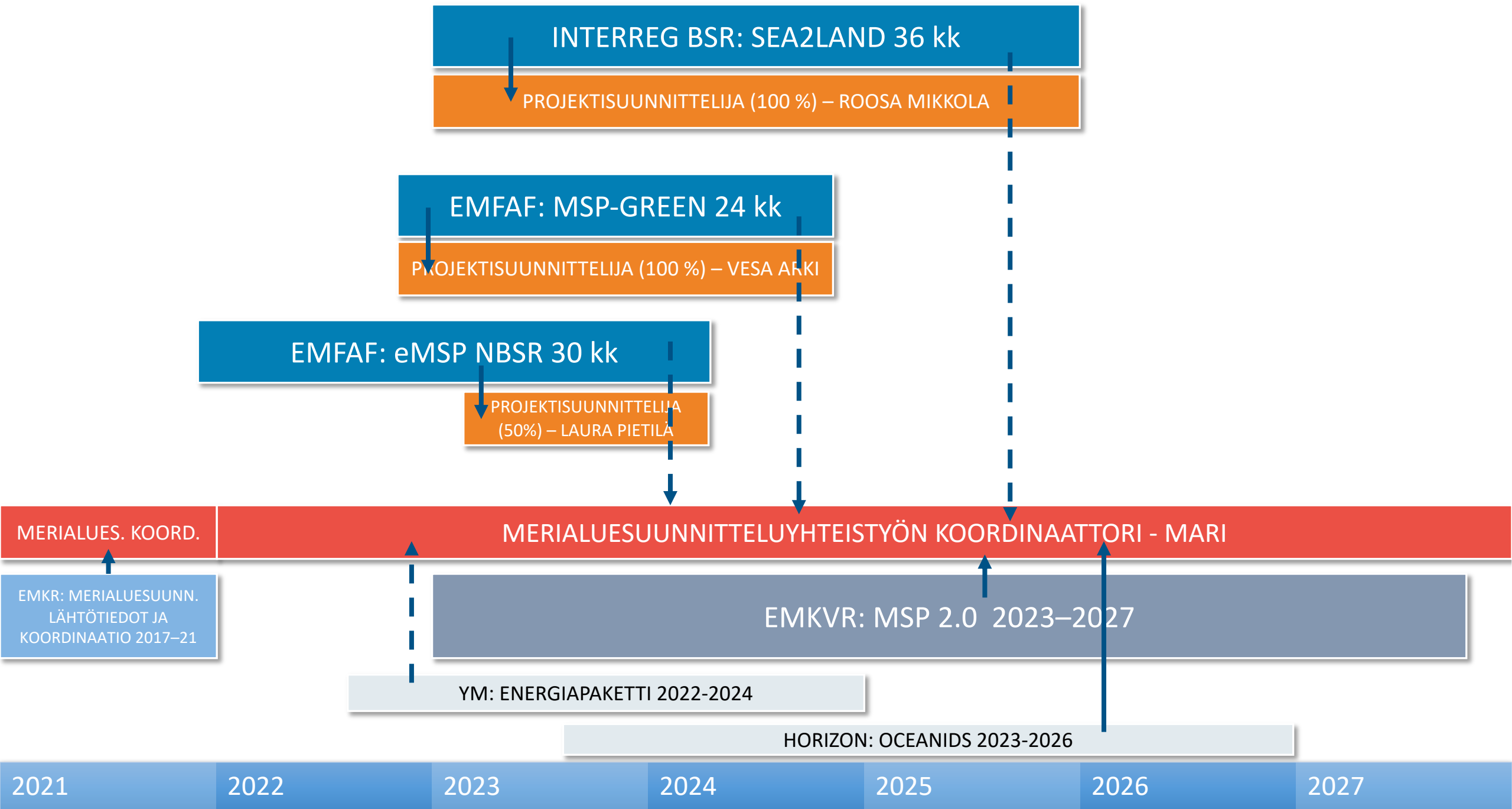
- Varsinais-Suomen liitto jatkaa rannikonmaakuntien liittojen merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona.
- Seuraava suunnittelukierros on aloitettu hankeyhteistyöllä.
- Hankkeet tukevat tiedonvaihtoa asiantuntijoiden välillä ja hyvien yhteisten käytäntöjen muodostumista.
  - eMSP NBSR-hanketta vetää Alankomaat ja muut partnerimaat ovat Ruotsi, Ahvenanmaa, Saksa, Puola, Tanska, Belgia ja Ranska. Hanke tukee merialuesuunnittelun ensimmäisen kierroksen arviointi- ja seurantatyötä, sekä toisen suunnittelukierroksen tietotarpeita. Hankkeessa tarkastellaan merialuesuunnittelua ilmastonmuutoksen hallinnan ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman näkökulmista.
  - MSP-GREEN hankkeessa tarkastellaan merialuesuunnittelun ja -suunnitelmien sekä EU:n vihreän kehityksen ohjelman välistä suhdetta parhaiden käytäntöjen ja pilotointien avulla. Hankkeen toteutus alkoi marraskuussa 2022.
  - Baltic Sea2Land-hankkeessa toteutetaan rannikkostrategiaa (YM 2022–23) ja merialuesuunnitelmaa. Tavoitteena on rakentaa toimintamalleja, jotka tukevat rannikkoalueiden kestäväää käyttöä ja kehitystä.
- Kaikkien hankkeiden edellyttämät rekrytoinnit (kolme henkilöä) toteutettiin marraskuussa.

YM:n Merituulivoimavuosi 2023

- Merituulivoiman edistämistä koskevat lisäselvitykset vihreän siirtymän vauhdittamiseksi merialuesuunnittelussa – YM:n neljä hanketta
  - Merellisen energiatuotannon tilanne- ja kehityskuva
  - Merituulivoimatuotannon potentiaalisten alueiden selvittäminen uusilla tiedoilla; mm. ekosysteemipalvelut ja ilmastonmuutokselle resilientit bright spot-alueet ja climate hot spot-alueet
  - Merialuesuunnittelun vaikuttavuuden ja toimivuuden arviointi sekä merialuesuunnitelmiin sitoutumisen tehostaminen
  - Meripolitiikan vuorovaikutusfoorumit, liikkeelle energiakärjellä ajalla 1–12/2023
  - (Merinisäkässäselvitys, Vaelluskalaselvitys, Linnustonselvitys)

- YM: Tiina Tihlman ja Miikka Hakkarainen

MSP 2.0 aikatauluhahmotelma

Merialuesuunnittelun lähtötiedot ja koordinaatio -hanke 2016–21 (EMKR)

- Toteutus 22.12.2016 – 31.12.2021. Hankkeen päättäminen maakuntahallituksessa 28.2.2023
- Hankkeelle myönnettiin EMKR meripolitiikan rahoitusta kolmessa osassa, yhteensä 850 000,00 €. Hankebudjetti oli 944 444,00 euroa, josta 10 % omarahoitusosuutta. Kahdeksan rannikon maakunnan liittoa, Keski-Pohjanmaan liitto, Kymenlaakson liitto, Lapin liitto, Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Satakuntaliitto, Uudenmaan liitto ja Varsinais-Suomen liitto, ovat vastanneet omarahoitusosuudesta tasaosuuksin.
- Merialuesuunnittelun lähtötiedot ja koordinaatio -hankkeen tavoitteena oli
  - varmistaa riittävien suunnittelussa tarvittavien lähtötietojen saatavuus ja käytettävyys,
  - luoda edellytykset osallistavalle, yhtenäiselle tietopohjalle rakentuvalle merialuesuunnitteluyhteistyölle,
  - tukea merialueen kokonaisvaltaista ja laaja-alaista, kestävästä kehitystä edistävää suunnittelua.
  - toteuttaa merialuesuunnittelun yhteistyö rannikon maakuntien liittojen, kansallisten ja alueellisten viranomaisten välillä, sekä muiden asiantuntijoiden ja tutkimuslaitosten, ja merellisten sidosryhmien kanssa.
- Hanke on mahdollistanut merialuesuunnittelijoiden yhteistyötapaamiset yhteisten suunnittelukäytäntöjen löytämiseksi ja testaamiseksi, kymmenet työpajat ja tapaamiset merellisten toimijoiden ja asiantuntijoiden kesken, ja monisuuntaisen viestinnän muun muassa kaikille avoimen noin 400 henkilön yhteistyöverkoston kanssa – tavoiteasettelusta käytettäviin menetelmiin ja aineiston keruuseen, suunnitelmaluonnoksesta ja -ehdotuksesta kuulemiseen ja edelleen lopputuloksen arviointiin.
- Hanke toteutui hankesuunnitelman ja -budjetin mukaisesti. Hankkeelle myönnetty kokonaistuki on 847 153,80 euroa (89,97 %) ja toteutunut omarahoitusosuus on 94 444,00 euroa. Kustannuspaikalle on kertynyt 668,38 € ylijäämää.

eMSP NBSR

Co-funded by
the European Union

eMSP
NBSR

Emerging Ecosystem-based
Maritime Spatial Planning
Topics in the North and Baltic
Sea Regions

Emerging ecosystem-based Maritime Spatial Planning topics in North and Baltic Seas Region

- Hankkeen vetäjänä toimii De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO, Alankomaat) ja muut partnerimaat ovat Ruotsi, Ahvenanmaa, Saksa, Puola, Tanska, Belgia ja Ranska.
- Mukana myös HELCOM, VASAB, Nordregio ja Suomen ympäristökeskus (Syke). Suomen ympäristöministeriö on mukana hankkeessa seuraajajäsenenä.
- Hankeaika 30 kk, ajalla 9/2021 – 2/2024. Mari 10% työaika + projektisuunnittelija Laura Pietilä 50% työaika ajalla 1-12/2022.
- eMSP NBSR -hankkeen päätarkoituksena on **edistää merialuesuunnittelun rajat ylittävää yhteistyötä** Itämeren ja Pohjanmeren merialuesuunnittelun viranomaisten kesken.
- Hanke tukee merialuesuunnittelun ensimmäisen kierroksen arviointi- ja seurantatyötä, sekä toisen suunnittelukierroksen tietotarpeita erityisesti merialuesuunnittelun mahdollisuuksista **ilmastonmuutoksen hallinnan ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman** tavoitteiden osalta.
- Hanke tukee ekosysteemipohjaista lähestymistapaa merialuesuunnittelussa. Hanke tarjoaa mahdollisuuden tarkastella datan yhtenäistämistarpeita EU-tasolla, sekä monitorointi- ja evaluointimenetelmien käyttökelpoisuutta erilaisissa hallinnollisissa viitekehyksissä.
- Hankkeessa toteutetaan **Suomen MariPark-pilotti**
- Hankkeen sivut [eMSP NBSR – eMSPproject.eu](https://eMSPproject.eu)

MSP-Green

Maritime Spatial Planning as enabler of the European Green Deal

Co-funded by
the European Union

- Hankkeen vetäjä on Consorzio per il coordinamento delle ricerche inerenti al sistema lagu-nare di Venezia (CORILA, Italia) ja muina partnerimaina ovat Suomen lisäksi Espanja, Ranska, Bulgaria ja Latvia.
- Saksa ja VASAB ovat hankkeessa seuraavina jäseninä. Hankkeessa on edustus kaikilta Euroopan Unionin merialueilta, joka mahdollistaa ensimmäistä kertaa kattavan eri merialueiden keskinäisen merialuesuunnitteluyhteistyön.
- Hankeaika 24 kk, ajalla 11/22 – 10/24. Mari 10% työaika + projektisuunnittelija Vesa Arki 100% työaika ajalla 1/2023 – 10/2024.
- MSP-GREEN -hanke tukee merialuesuunnittelun toisen suunnittelukierroksen **tietotarpeita erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman osalta**; miten ilmastonmuutos ja siihen sopeutuminen huomioidaan merialuesuunnittelussa ja miten tuetaan kestävästä merellistä ruoan- ja energiantuotantoa.
- Suomessa kaksi tapaustutkimusta, jotka tukevat suoraan toisen suunnittelukierroksen tarpeita.
  - merellisten monikäyttöalueiden eli MariParkien tarkastelu, jonka keskiössä ovat kalankasvatus, merilevän ja simpukoiden kasvatus, kalastus, merituulivoima, matkailu ja vapaa-ajanvietto. Yhteistyö eMSP-hankkeen kanssa.
  - ilmastonmuutokselle herkkien alueiden, refugia-alueiden ja muutokselle resiliienttien alueiden tunnistaminen (biologiset, geologiset sekä sosio-kulttuuriset tekijät) ja huomioonottamisen merialuesuunnittelun keinoin. Yhteistyö Syken kanssa.

Baltic Sea2Land

Fostering integrated governance for the joint sustainable use of human and nature capital in the near shore zone

- Hankkeen partnerit koostuvat Itämeren maiden kansallisista, alueellisista ja paikallisista edustajista.
- Hankkeen vetäjä on Ministry of Environmental Protection and Regional Development (MoEPRD, Latvia) ja muina partnerimaina ovat Suomen lisäksi Viro, Liettua, Puola ja Saksa.
- VASAB ja HELCOM, sekä Suomesta ympäristöministeriö, Kymenlaakson liitto, Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Lapin liitto ovat hankkeessa mukana seuraajajäseninä.
- Hankeaika 36 kk, ajalla 1/2022 – 12/2024. Projektisuunnittelija Roosa Mikkola 100% työaika ajalla 1/2023 – 12/2025.
- BALTIC SEA2LAND -hanke **tukee merialuesuunnitelmien ja rannikkostrategian alueellisesta implementointia**. Hankkeessa toteutetaan alueellisia tapaustutkimuksia kaikilla Suomen merialuesuunnittelualueilla.
- Tapaustutkimusten avulla kohtautetaan alueen merialuesuunnittelun, merenhoidon ja vesienhoidon viranomaisia, sekä merellisten elinkeinojen harjoittajia ja asiantuntijoita, ja valmistellaan käytännönläheiset alueelliset tavoitekuvat ja toimintamallit strategisten suunnitelmien jalkauttamiseksi. Hankkeen toimet tukevat maakuntakaavoitusta ja aluekehitystä.